

A FECSKEHÁZ – MESTERDIPLOMA

Építészet, szöveg: **Tóth** Bence Péter

78

▼ Látványtervek

A fecskék bajban vannak. Az előzőekben bemutatott szakértői tényfejtetés objektív, tényalapú ismertetése kétségkívül alátámasztja ezt. A mai gondolkodás és hozzáállás a későn észlelést és reagálást mutatja. A segítség a fecskék jelentőségének felismerésében, tolerálásukban és segítségükben merül ki. Építésként ezen túl egy összetett megoldással adtam választ a magyarországi fecskepopuláció megsegítésére. Olyan házat képzeltem el, ahol tömegesen oldódhat meg a költőhelyek problémája (épített partfal, ereszaljak, és a látogatók által elkészített fész-

kek), sikerül az általános szemléletmódon változtatni (oktatás és megismertetés), és konkrét munkával, termékkel (madáretető, műfészek, fecskepelenka stb.) támogathatjuk a madárpopulációt. Ez a komplex segítségnyújtás a szegedi Vadasparkban, az egykori bányató partjára tervezett fecskeházban tud megvalósulni.

Az állatok által termelt trágya a közelbe vonzza a rovarokat, az így kialakult potenciális fészkelőhelyre pedig az épület ad választ.

Fontos elv volt számomra, hogy az épület a helyi, kialakult népi építészetből táplálkozzon – a helyszínen fellelhető anyagokat és megoldásokat mai köntösben fel-

élessze, tovább vigye. Mind formájában, mind anyagában az (alföldi) népi építészet ihlette – funkciójában mai problémákra igyekszik választ adni.

Tartószerkezetét tekintve fontosnak tartottam, hogy ne kizárólag a mai kor mérnöki megoldásaiból épülhessen fel, azaz ne rétegelt-ragasztott fatartó legyen, méretezett egyedi acélkapcsolatokkal, illetve a vízszigetelés ne köolajalapú vagy műanyag legyen. A tóparton fellelhető anyagokból és könnyen elérhető fűrészáruból lehet megépíteni, kalákában. Az agyag talajnedvesség elleni szigetelés mellett a könnyű vályog aljzatképzésre hajópadló kerül, a lábazati szint helyett vályogfalazat indul, a tetőre helyi nád kerül. A több mint öt méter széles ereszkinyúlással a fűsti és molnárfecskéknek biztosít az épület fészkelőhelyet, míg a löszös partfalban a leginkább veszélyeztetett partifecske fészkelhet gyurgyalagok társaságában. A látogatói megfigyelés a döntött üvegezésű, speciális bevonattal kialakított ablakokon keresztül történik két szinten. Az üvegezés külön figyelmet érdemel: a speciális német (üveg)bevonat képes olyan tartományban visszaverni a fénysugarat, amely a madarak számára érzékelhető, így nem repülnek neki. A lábazatig engedett vízfelületek csillanást, fényreflexiót hoznak létre az üvegen, ezzel tovább segítve a dinamikus felületváltás érzékeltetését. A falazatig beengedett víztömeg csökkenti a madárürülék felhalmozódását és kiszáradt felhalmozódását az ereszaljak alatt.

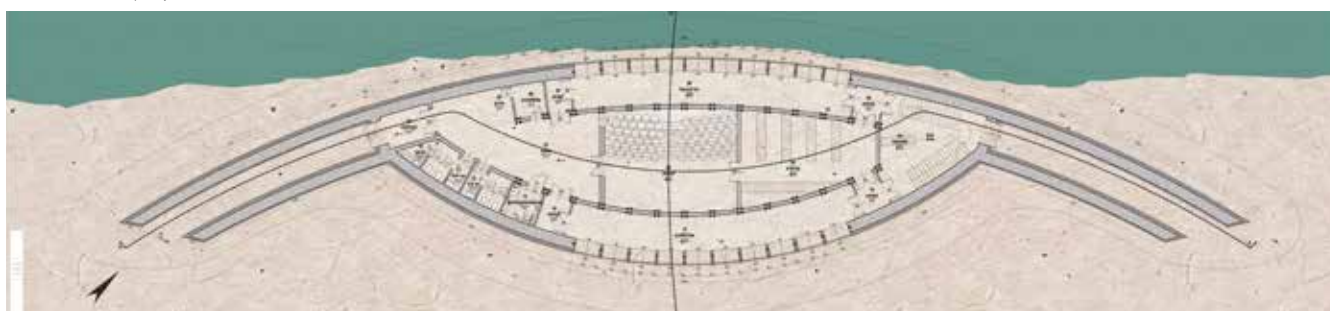
Digitális grafika▲

Földszinti alaprajz▼

Keresztmetszet▲

Emeleti alaprajz▲

PROTECTING THE SWALLOWS – THE SWALLOW HOUSE

In the past two decades or so, the Hungarian swallow population has been decimated to the point where, by now, every second bird has disappeared. As a result, at least an extra two million kilograms, or two thousand tons, of pests and disease-spreading insects are now free to roam about. Fortunately, we have several solutions at our disposal to help reduce these losses, and the community plays a key role. Such solutions are, among others, a more vigorous protection of active natural nests and colonies, the planting of artificial nests and the establishment of mud collection sites in April. Another important measure would be the installation of swallow diapers under nests to eliminate bird droppings, which is the leading cause behind the enmity many feel against these birds. The threats lurking along the migration routes must be mitigated as well.

Sometimes it is difficult to gauge how each person can contribute to the effort, considering their abilities and situation. In his thesis, Bence Tóth proposed a complex solution to help the swallow population in Hungary. He imagined a house where all the issues mentioned above are solved in a single stroke. The scarcity of nesting sites can be made up for by artificial embankments and eaves, and by having visitors build nests. The general attitude can be changed through education and awareness-raising. Finally, the failing swallow population can be saved with specific products, such as bird feeders or swallow diapers.